

החוג להיסטוריה

(הפקולטה לחברה ולתרבות)

ראש החוג: ד"ר לי מיכאל-ברגר

שעות קבלה: יום ב, 12:15-13:15 (בתאום מראש)

מיקום: אורן 117

טלפון: 09-7476324

דואר אלקטרוני: leemichael@beitberl.ac.il

סגל החוג: ד"ר לי מיכאל ברגר, ד"ר ענת וטורי, ד"ר יעקב טפלה, ד"ר בועז לב-טוב, ד"ר אלון פאוקר, ד"ר אהובה שלר

כבר בימים הקדומים עורר העבר את סקרנותו הטבעית והאינטלקטואלית של האדם החושב. באמצע המאה החמישית לפני הספירה, הניח הסופר היווני הרודוטוס את היסודות לחקר ההיסטוריה: "הרודוטוס איש האליקארנאסוס מציג בספר זה את פרי מחקריו, כדי שלא יאבד זכרם של מעשי בני אדם עם הזמן, וכן שלא תאבד תהילתם של מעשים גדולים ומופלאים". ההוגה היהודי ואבי הציונות הרוחנית, "אחד העם" (אשר גינצברג), הדגיש במאמרו "עבר ועתיד" את תרומתו של הבנת העבר לעיצוב מושכל של העתיד.

תוכנית הלימודים של החוג להיסטוריה היא שילוב של תפיסות אלה – טיפוח החקרנות האנושית והקניית ידע הפותחים צוהר לעתיד. כחוג במכללה אקדמית להכשרת מורים, משלב החוג להיסטוריה בין הוראת הליבה האקדמית של התחום לבין העמקת היסוד הפדגוגי של הוראתו בבתי הספר.

בלימודים בחוג מושם דגש מכוון על תחומי ההיסטוריה החברתית והתרבותית תוך זיקה ישירה מתודולוגית ומעשית לתוכנית מנהרת הזמן ולמיזם TARASA.

הלימודים בחוג להיסטוריה נמשכים ארבע שנים ומקנים תואר "בוגר בהוראה" (B.Ed). ותעודת הוראה בהיסטוריה לבית הספר העל-יסודי.

למי מיועדת התוכנית?

לסטודנטים סקרנים וחקרנים המתעניינים בטבע האדם ובתולדותיו, ולאלו שרואים עצמם מחנכים, מורי דרך ומובילי תהליכים של שינוי חברתי.

סטודנטים בעלי תואר ראשון הלומדים במסלולי ההסבה להוראה בהיסטוריה ולתואר שני בהוראה M.Teach, חייבים להשלים במשך שנה או שנתיים את לימודיהם הדיסציפלינריים בחוג להיסטוריה.

מטרות התוכנית

- הקניית בסיס ידע רחב ומגוון בהיסטוריה, לצד כלים ביקורתיים ויכולת לשאול שאלות, להטיל ספק ולנתח טקסטים באופן עצמאי ומקורי.
- הצגת גישות ופרספקטיבות מחקריות שונות ועדכניות, שיכשירו את הסטודנטים לקחת חלק פעיל בשינויים חשובים, שכבר מתחוללים ועתידיים להתגבר בשנים הקרובות במערכות החברתיות והחינוכיות המרכזיות. לצד חשיפה להיסטוריה האירופית, החוג משלב גם העמקה בהיסטוריוגרפיות המבקשות לכתוב היסטוריה גלובלית ולהדגיש זיקות ומערכות יחסים חוצות יבשות, וכן דיון במגוון מגדרי, אתני, מעמדי, חברתי ותרבותי של זהויות אנושיות.
- שילוב הוראת כלים מתודולוגיים וכתובה אקדמית, בתוך הקורסים ההיסטוריוגרפיים.
- הצגת אמצעי הוראה מתקדמים ודרכי הוראה בינתחומיות עם מגוון חוגים ומגמות.
- חוויות למידה מעשירות ומשלימות, ובהן סיורים באתרים היסטוריים, ביקורים במוזיאונים, הוראה בשילוב קולנוע ותיאטרון וחשיפת הסטודנטים ליצירות מופת תרבותיות, כחלק מתהליך צמיחתם ובנייתם כבני אדם וכמורים להיסטוריה.

תוכנית הלימודים

הלימודים בחוג הם בהיקף של 26 ש"ש והם כוללים:

- **קורסי חובה** בהיקף של 7 ש"ש.
- **קורסי בחירה** בהיקף של 16 ש"ש.
- **1 סמינריון (חובה)** בהיקף של 2 ש"ש.
- **מבוא להתנסות המעשית (חובה)** בהיקף של 1 ש"ש.

תוכנית הלימודים משלבת הכשרה דיסציפלינרית רחבה ועמוקה ושמה דגש על תכנים רב-תחומיים ובין-תחומיים. כמו כן ההוראה בחוג מתבססת על פדגוגיה חדשנית בשילוב טכנולוגיות אינטראקטיביות. בשנת הלימודים הראשונה נלמדים קורסי מבואות מתודולוגיים שהם חובה וגם שיעורי בחירה מתקדמים מהתקופות השונות. בשנת הלימודים השלישית או הרביעית חובה להשתתף בסמינריון. כדי להעשיר את תוכנית הלימודים בהיסטוריה ניתן ללמוד שיעורים נוספים בחוגים ובמגמות אחרים בפקולטה למדעי החברה והתרבות, בתיאום עם ראש החוג. נוסף לכך, מוצעים לסטודנטים קורסים בעלי פדגוגיה ייחודית, קורסים אינטרדיסציפלינריים ולמידה במרחבים פיסיים וטכנולוגיים מגוונים.

הסטודנטים הסדירים ישתתפו במהלך לימודיהם לפחות בשני סיורים של החוג, והסטודנטים האקדמאים ישתתפו בסיור אחד לפחות.

נושאי הלימוד

תוכנית הלימודים כוללת בשנה הראשונה קורסי מבוא בעת הקדם-מודרנית ובעת המודרנית וכן סדנת יסוד לקריאה, לכתובה ולמחקר אקדמיים בדיסציפלינה ההיסטורית. בשנה השנייה מוצעים לסטודנטים מגוון שיעורי בחירה העוסקים בתקופות, באזורים ובתרבויות שונות. בשנה השלישית או הרביעית ללימודים בחוג חובה להשתתף בסמינריון.

פירוט לימודי החוג להיסטוריה: נושאי הלימוד וסדר הלימודים

נושאי הלימוד	היקף בש"ש	הערות
מבואות חובה - 7 ש"ש		
הציונות – יסודות רעיוניים ופופולריים	2	מיועד לשנה א
מבוא לעת העתיקה – יוון או רומא	1	מיועד לשנה א
הנצרות מראשיתה ועד הרפורמציה	1	מיועד לשנה א
תולדות היהודים והשואה	1	מיועד לשנה א - ג
קורס מתודולוגי: עושים היסטוריה: סדנת יסוד לקריאה, לכתיבה ולמחקר אקדמיים	1	מיועד לשנה א
מבוא למאה ה-19	1	מיועד לשנה א - ג
העת העתיקה - בשנים א-ד יש לבחור 5 ש"ש מתוך הקורסים הבאים ומתוך קורסים נוספים שיוצעו בשנים הבאות.		
יוונים, רומאים ויהודים בעת העתיקה	1	
מירושלים ליבנה – היהדות בסוף תקופת הבית השני	1	
מבוא לעת העתיקה – יוון או רומא	1	
ימי הביניים - בשנים א-ד יש לבחור 1 ש"ש מתוך הקורסים הבאים ומתוך קורסים נוספים שיוצעו בשנים הבאות.		
הנצרות מראשיתה ועד הרפורמציה	1	
שתי החרבות: מלוכה וכנסיה בימי הביניים	1	
העת החדשה - בשנים א-ד יש לבחור 9 ש"ש מתוך הקורסים הבאים ומתוך קורסים נוספים שיוצעו בשנים הבאות.		
קורס מאוגם: שכנים נוכחים: יחסי יהודים-ערבים בשלהי התקופה העות'מאנית	2	
קורס בעל פדגוגיה ייחודית: הנאורות: זרמים, השלכות והתנגדות	1	
סוגיות בתולדות מדינת ישראל	1	
קורס בעל פדגוגיה ייחודית: תולדות האנטישמיות	1	

נושאי הלימוד	היקף בש"ש	הערות
קורס בעל פדגוגיה ייחודית: אוטופיות ומימושן בהתיישבות הציונית	1	
הוראה בין-תחומית: מבוא לתרבות להט"ב	1	
קורס מתודולוגי; קורס בעל פדגוגיה ייחודית: גישות ופרספקטיבות בהיסטוריה	1	
חגי ישראל במאבק	1	
סמינריון: בעת העתיקה - חובה לסדירים		
מירושלים ליבנה - היהדות בסוף תקופת הבית השני	2	מיועד לשנים ג-ד
מבוא להתנסות מעשית	1	מיועד לשנים ג-ד
קורסי בחירה - 1 ש"ש ניתן לבחור מהתוכניות של החוגים האחרים, אך נדרש אישור של ראש החוג.	1	מיועד לשנים א-ד
סה"כ	26 ש"ש	

המשך לימודים לתואר שני

על פי הסכם עם אוניברסיטת בר-אילן, יוכלו בוגרי החוג להיסטוריה במכללה להמשיך לימודיהם לתואר שני בחוג להיסטוריה כללית **בלא צורך בהשלמות כלשהן** ובתנאי שממוצע ציוניהם הסופי הוא 85 לפחות. בפני תלמידי החוג פתוחים שני מסלולי לימודים מקוצרים לתואר שני בהיסטוריה כללית באוניברסיטת בר-אילן:

1. לימודי מ.א. עם תזה (מקסימום שלוש שנים).
2. לימודי מ.א. ללא תזה (מקסימום שנתיים).